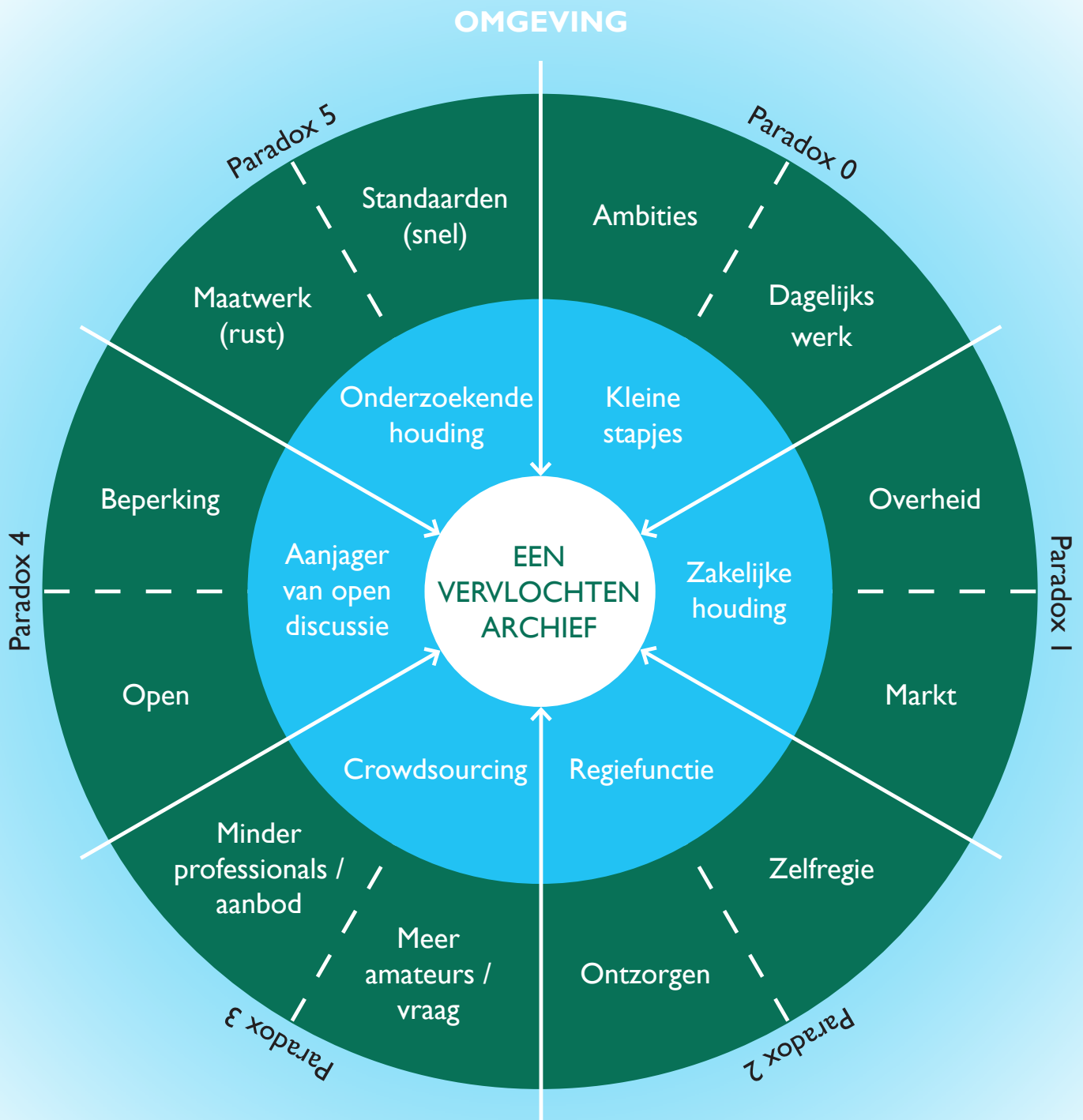

Het Streekarchief wordt een vervlochten archief

Zo gaan we de paradoxen productief maken!

Een beleidsvisie in paradoxen

*Gaat het om het maken van keuzes of wordt het
de kunst van continu schipperen tussen de “uitersten”?*

Gouda

~

25 oktober 2015

PARADOX 0

~

DAGELIJKS WERK ÉN **AMBITIES**

De uitvoering van dagelijkse werkzaamheden werkt belemmerend voor het ontwikkelen van een visie.

Veranderingen en trends in de samenleving vragen een nieuwe werkwijze en werkhouding

DUIDING

De paradox *dagelijks werk én ambities* betekent dat de winkel open blijft tijdens de verbouwing. Derhalve zal de nieuwe werkwijze met kleine stapjes en transparant worden ingevoerd. Keuzes en tempo zullen telkens opnieuw moeten worden bepaald.

OPGAVE

» Uitwerken beleidsvisie in een concrete en realiseerbaar beleidsplan/ projectenplanning voor de komende jaren.

PARADOX I
~
OVERHEID ÉN MARKT

De stakeholders (gemeenten) willen dat het Streekarchief zich focust op de wettelijke kerntaken zoals verwoord in de regeling. Daarbij passen geen “ondernemende” activiteiten die hiervan afleiden zoals b.v. het plan met de Stichting “De Zilvertuin” in Schoonhoven.

De door de bezuinigingen ontstane schaarste leidt ertoe dat door de stakeholders gewaardeerd wordt dat het Streekarchief inkomsten van buiten genereert om het de bestaande taken op een hoog kwaliteitsniveau te handhaven. Daarbij passen ondernemende activiteiten zoals de verhuur van de overcapaciteit van het Gouwedepot.

DUIDING

De paradox *overheid én markt* creëert de noodzaak tot ontwikkeling van een zakelijke houding waarbij duidelijke afspraken worden gemaakt met gemeenten en gebruikers over welke diensten we wél leveren en niet leveren, de kwaliteitsnormen die gehanteerd worden en de kosten van de (extra) diensten.

OPGAVEN

- » Met de gemeenten en de klantenraad wordt een Producten- en dienstencatalogus (PDC) opgesteld.
- » De risico-analyse die in augustus – september door de gemeente Zuidplas met de GR's werden opgesteld dient als raamwerk voor het jaarlijks maken van kwaliteitsafspraken

PARADOX 2

~

ZELFREGIE ÉN ONTZORGEN

Gemeenten pakken het digitaal informatiebeheer zelf op en vragen aan het streekarchief expertise toe te voegen via projectgroepen. Het geheugen van Gouda is een voorbeeld van zelfregie.

Gemeenten vragen het streekarchief de regie te nemen bij het digitale informatiebeheer. De gemeente Waddinxveen vraagt aan ons advies over standaarden voor digitaal informatiebeheer in te zetten voor de hele regio en zoekt naar samenwerking. De gemeente Krimpen aan den IJssel vraagt: “ontzorg ons bij het informatiebeheer, vertel maar hoe we het gaan doen”. Taken kunnen verschuiven naar het streekarchief.

DUIDING

De paradox *zelfregie en ontzorging / samenwerking* rond digitaal informatiebeheer versterkt de waarde van de GR Streekarchief Midden – Holland als instrument om kennis en ervaringen van gemeenten over digitaal beheer met elkaar te verbinden en te delen. Het biedt de mogelijkheid om de regiefunctie te voeren in de regio, een functie die nu nóg belangrijker wordt dan in het papieren tijdperk het geval was.

OPGAVEN

- » Het streekarchief stelt een standaard vast voor metadatering en promoot het gebruik ervan bij de gemeenten via trainingen
- » De uitkomsten van de pilot e-depot met Waddinxveen worden met de deelnemers gedeeld via een kleine regionale conferentie
- » Met de gemeenten wordt nader onderzocht op welke taken zij specifiek ondersteund en ontzorgd kunnen worden, welke taakverschuivingen daarmee plaatsvinden en onder welke financiële voorwaarden dit gebeurt

PARADOX 3

~

MINDER PROFESSIONALS / AANBOD ÉN MEER AMATEURS / VRAAG

Het aantal professionals dat beschikbaar is voor deskundig en wettelijk beheer van de (digitale) collectie is kleiner geworden. Het aanbod wordt daardoor kleiner en gespecialiseerder.

De groep amateurs en vrijwilligers die met erfgoed en historische informatie bezig is blijft groeien. De vraag om informatie en een gevarieerder product aan het archief groeit navenant.

DUIDING

De paradox van *het afnemende aanbod en de groeiende vraag* biedt een kans om via crowdsourcing en andere methoden amateurs en vrijwilligers bij projecten van het archief in te zetten. De betrokkenheid van de buitenwereld met de archiefcollectie, “het gedeeld eigenaarschap”, groeit daardoor.

OPGAVEN

- » De buitenwereld wordt de mogelijkheid geboden om archieven en collecties die op de projectenlijst staan te nomineren om te worden ontsloten
- » Via Vele Handen en andere platforms worden vrijwilligers ingezet bij de projecten
- » De ontsluiting van akten van de burgerlijke stand via Familysearch en van het bevolkingsregister van het Vluchtoord Gouda worden ingezet als pilots voor het actief verbinding zoeken met en inzetten van externe gebruikers en instellingen.

PARADOX 4

~

BEPERKING ÉN OPEN

Het Streekarchief moet rekening houden met toenemende wettelijke beperkingen op openbaarheid (recht om vergeten te worden, auteursrecht & WBP) waardoor toegankelijkheid van archieven en collecties wordt ingeperkt. Het niet op orde zijn van digitale archieven van de gemeentelijke overheden versterkt dit en dit zit de dienstverlening aan de burger in de weg.

Het Streekarchief stelt zoveel mogelijk overheidsinformatie met zomin mogelijk beperkingen beschikbaar en is de facto een open archief. Het streeft “actieve openbaarheid” als waarde na en past dat maximaal toe: “we ontsluiten alles, tenzij”. We gaan hiermee actief de boer op.

DUIDING

De paradox *beperkt én open* plaatst het Streekarchief (in haar wens tot zo groot mogelijke openheid van informatie en in haar rol als afweger van het publieke en wettelijke belang) in een centrale rol als aanjager van een open discussie met bestuurders, ambtenaren en burgers in Midden Holland over principes, cultuur en attitudes die een open overheid stimuleren of juist in de weg staan.

OPGAVEN

- » Het Streekarchief organiseert een masterclass / workshop over actieve openbaarheid & auteursrecht mét en voor gebruikers en regionale archiefvormers
- » Het Streekarchief stelt beleid op voor het beschikbaar stellen van foto's gerelateerd aan het auteursrecht en dit vormt input voor de masterclass auteursrecht
- » Als onderdeel van actieve openbaarheid wordt met een deelnemende gemeente een pilot gedaan over het beschikbaar stellen van een informatiebestand (b.v. Wabo dossiers) als “open data”. Dit is input van de masterclass actieve openbaarheid

PARADOX 5

~

MAATWERK (RUST) ÉN STANDAARDEN (SNELHEID)

Voor het “ambachtelijke” onderzoek en voor deskundig advies komt het trouwe, vaak oudere, publiek naar het Streekarchief. Zij verwachten een rustige onderzoeksomgeving met goede faciliteiten en zichtbaarheid van de archivaris in de locale (digitale) werkgemeenschappen en de HOPS. Bovenal verwachten zij “maatwerk” én een “menselijke maat”. Het archiefstuk is leidend, de charter de metafoor en de atlas van Blaeu het gekoesterde object.

Alle historische data / informatie “in beheer” bij het Streekarchief moet snel, volledig, real time in hapklare brokken beschikbaar komen voor (her)gebruik in een wereld van versnellende verandering. De gebruiker is grotendeels anoniem. Innovatieve technieken van toegankelijkmaking worden geïntroduceerd en nieuwe zoekfunctionaliteiten worden doorgevoerd. Techniek is leidend, economisch rendement wordt een factor en “big data” de metafoor.

DUIDING

De paradox *maatwerk én standaarden (rust en snelheid)* vraagt gedegen kennis van en oprechte belangstelling voor de drijfveren van de trouwe gebruiker, de lokale omgeving (inclusief de instellingen) én de anonieme gebruikers. Én belangstelling voor nieuwe technologie. Een onderzoekende houding is de essentiële eigenschap om beide werelden goed te bedienen. Welke vragen heeft de bezoeker van het archief? Wat speelt er in lokale gemeenschappen? Welke thema's zijn trending in de regio? Maar ook: welke standaarden zijn beschikbaar om informatie open te stellen en waarde te geven? Een permanente leeromgeving (waterwolf, ateliers) is een gegeven.

OPGAVEN

- » Het streekarchief voert een trendanalyse uit t.b.v. gemeentelijke archiefselectie
- » Plaatselijke initiatieven (zoals bv Goudasfalt) dienen als experimentele omgeving waarin onderzoek wordt gedaan naar vernieuwing van “collectieopbouw”
- » Archiefbeschrijvingen worden geüniformeerd en gestandaardiseerd
- » Om informatie een hogere waarde te verschaffen en hergebruik te bevorderen wordt gebruik gemaakt van tools als TMLO, deeplinks en semantisch web, etc.
- » Voor en in samenwerking met de regio wordt gestandaardiseerd maatwerk ontwikkeld.